

№120/122

23 квітня 2019 р.

Прем'єр-міністру України

В.Б. Гройсману

Шановний Володимире Борисовичу!

Конфедерація роботодавців України та Національна Асамблея людей з інвалідністю України, користуючись нагодою, висловлюють Вам свою повагу та звертаються щодо ситуації у сфері працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю в Україні.

Станом на 1 січня 2018 р. в Україні налічується 2,636 млн. осіб з інвалідністю, у тому числі: осіб з інвалідністю I групи – 253, 4 тис. осіб (9,8 %); II групи – 899,2 тис. осіб (35,7 %); III групи – 1 334,2 тис. осіб (48,6 %); дітей з інвалідністю – 159 тис. осіб (5,9 %).

Згідно з даними Міжнародної організації праці, виключення осіб з інвалідністю з ринків зайнятості обходиться економікам бідних країн у суму, що сягає 7% від ВВП.

У той же час, в Україні працює 670,18 тис. осіб з інвалідністю, з яких: осіб з інвалідністю I групи – 17,4 тис. осіб; II групи – 177,62 тис. осіб; III групи – 475,16 тис. осіб. Тобто, лише кожна четверта особа з інвалідністю займається трудовою діяльністю.

Останні міжнародні дослідження у цій сфері, показують, що працівники з інвалідністю є достатньо мотивованими, менш схильні до плинності кадрів, у т.ч. до трудової міграції, що доводить важливість застосування праці осіб з інвалідністю на внутрішньому ринку праці.

Існує чимало бар'єрів на шляху до зайнятості особи з інвалідністю в Україні. Серед основних: недоступна інфраструктура, особисті психологічні бар'єри, труднощі в комунікації, прояви дискримінації та упередженого ставлення з боку роботодавця та персоналу, та багато інших.

Незважаючи на те, що роботодавці згідно законодавства повинні забезпечувати норматив працевлаштування осіб з інвалідністю, на практиці вони стикаються з проблемою знайти на робоче місце працівника з інвалідністю. Це часто призводить до фіктивного працевлаштування задля уникнення штрафів за невиконання нормативу, або роботодавці обирають варіант сплати адміністративно-господарських санкцій.

До цього часу в Україні відсутня координуюча установа, що відповідальна за працевлаштування осіб з інвалідністю (на сьогодні, тією чи іншою мірою, цим питанням займаються служби зайнятості, Фонд соціального захисту інвалідів та органи соціального захисту населення), а кошти штрафних санкцій за не створення робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю на 70% використовуються на утримання центрів комплексної реабілітації, а не на підтримку різних форм зайнятості осіб з інвалідністю.

В той же час викликає стурбованість, що і самі особи з інвалідністю також малоактивні у пошуках роботи у зв'язку з тим, що: мають недостатній рівень освіти; бояться втратити рівень соціальних гарантій (субсидію, соціальну допомогу тощо); не вірять у власні сили та не завжди можуть правильно оцінити свій потенціал; мало поінформовані про можливості ринку праці, новітні технології, які допомагають адаптувати робоче місце, мають труднощі із постійним підвищенням кваліфікації, недостатньо орієнтуються на ринку праці щодо можливостей ефективної зайнятості.

Враховуючи вищевикладене, шановний Володимире Борисовичу, вважаємо за доцільне розробити та прийняти в Україні Державну програму зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю. Для опрацювання проекту Концепції Державної програми просимо створити робочу групу з представників таких центральних органів виконавчої влади: Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства юстиції України, залучивши до її складу також представників Фонду соціального страхування України, Фонду соціального захисту інвалідів.

У свою чергу Конфедерація роботодавців України та Національна Асамблея людей з інвалідністю готові залучитися до цієї робочої групи і брати активну участь у її роботі.

Додаток: Перелік проблемних питань до проекту Концепції на 2-х аркушах

З повагою

**Виконавчий Віце-президент
Конфедерації роботодавців України**

Олексій Мірошніченко

**Генеральний Секретар
Всеукраїнського
громадського об'єднання "Національна
Асамблея людей з інвалідністю"**

Вікторія Назаренко

Перелік проблемних питань до проекту Концепції

Державної програми зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю

- заохочення рівного ставлення і рівних можливостей для осіб з інвалідністю шляхом забезпечення розумного пристосування у процесі найму, на робочому місці, в процесі навчальної підготовки, для збереження робочого місця, просування по службі та стосовно інших умов зайнятості;
- інформаційно-роз'яснювальна робота серед роботодавців із подолання упередженого ставлення до працевлаштування осіб з інвалідністю;
- підвищення мотивації осіб з інвалідністю до праці та зайнятості (перегляд соціальних виплат та допомог (їх зв'язок із заробітної платою, отриманням субсидії), просвітницька діяльність, робота з родинами, де виховуються діти з інвалідністю, соціальна реклама тощо);
- внесення змін до трудового законодавства щодо вдосконалення регулювання трудових відносин зокрема щодо його гнучкості на предмет прийняття і звільнення осіб з інвалідністю;
- сприяння розвитку інституту підготовки та функціонування фахівців супроводу на робочому місці осіб з інвалідністю;
- вжиття належних заходів для того, щоб працівники підприємств (установ, організацій) різних форм власності, в разі набуття ними інвалідності, мали змогу зберігати за собою робоче місце або повернутися на нього;
- перерозподіл коштів бюджету Фонду соціального захисту інвалідів з метою належного фінансування програм підготовки до працевлаштування осіб з інвалідністю в Україні, розвитку соціального супроводу людей з інвалідністю, професійної орієнтації, адаптації навчальних програм до потреб осіб з інвалідністю;
- розширення можливостей особам з інвалідністю для розвитку власного бізнесу, зокрема через отримання державної допомоги за рахунок коштів Фонду соціального захисту інвалідів;
- створення, підтримка та розвиток підтриманої зайнятості осіб з інвалідністю, що мають інтелектуальні та психічні порушення;

- створення системи пріоритетів для отримання державних замовлень товарів і послуг для підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, а також можливості зарахування нормативу працевлаштування осіб з інвалідністю підприємствам різних форм власності при замовленні у підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю товарів (робіт, послуг);
- перегляд напрямків використання коштів адміністративно-господарських санкцій, що надходять до Фонду соціального захисту інвалідів за не створення робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Two handwritten signatures in blue ink. The signature on the left is more stylized and elongated, while the one on the right is more compact and appears to be a surname.